Dosar nr. 3-504/2025
2-25020950-12-3-17022025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

16 septembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Rîșcani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Irina Maxim
Grefier Cristina Cibotari

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat acțiunea de contencios administrativ depusă de Roșca Gheorghe către Inspectoratul pentru Protecția Mediului privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces :

1. La 17.02.2025 Roșca Gheorghe a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, prin care a solicitat: anularea ordinului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Roșca Gheorghe și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii a indicat că de aproximativ 10 ani a activat în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, ocupînd diferite funcții, de la cele de execuție pînă la funcții de conducere, fiind promovat constant pe criterii de profesionalism, corectitudine și tenacitate.
3. A relevat că pe parcursul activității sale, și-a exercitat atribuțiile de serviciu cu responsabilitate și conștiinciozitate, în conformitate cu prevederile contractului individual de muncă și cu prevederile Legii privind funcția publică și statutul funcționarului public, respectînd integral normele de muncă.
4. A explicat că la data de 16 ianuarie 2025 i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 33-c din 16 ianuarie 2024, prin care i-a fost aplicată o sancțiune disciplinară. În opinia sa, respectivul ordin constituie un act administrativ ilegal și abuziv, afectat de erori

discreționare și vicii fundamentale, care pot fi înlăturate doar prin anularea acestuia de către instanța de judecată.

5. A notat că autoritatea pîrîtă a desfășurat o procedură administrativă tendențiosasă, arbitrară și nelegală, deoarece din analiza părții motivate a ordinului contestat, rezultă că autoritatea emitentă nu și-a întemeiat decizia pe circumstanțe de fapt clar stabilite, dar s-a limitat la reproducerea unor norme de drept, fără a indica situații concrete.
6. A afirmat că s-a încălcat termenul legal de efectuare a cercetării disciplinare. În susținerea argumentului dat, reclamantul a indicat că la data de 6 septembrie 2024 șeful adjunct al Inspectoratului, dl *****, ar fi înregistrat un raport privind fapte pretins săvîrșite de reclamant la 4 septembrie 2024, în biroul nr.717 al Inspectoratului pentru Protecția Mediului.
7. A subliniat că sesizarea pretinsei abateri disciplinare a lui Roșca Gheorghe a fost înregistrată la 6 septembrie 2024, iar ordinul de sancționare disciplinară a fost emis la 16 ianuarie 2024, ceea ce în opinia sa atestă că acesta a fost emis înainte să fi avut loc pretinsa abatere disciplinară.
8. A menționat că aceste circumstanțe demonstrează atît încălcarea termenelor legale de efectuare a cercetării disciplinare, cît și caracterul tendențios și arbitrar al procedurii administrative, desfășurată cu scopul de a-l sancționa pe domnul Gheorghe Roșca.
9. A notat că în situația dedusă judecății, procedura a fost terminată abia la 16 ianuarie 2024, fără a fi prezentate careva elemente plauzibile de încălcare a termenilor de efectuare a cercetării disciplinare. În opinia sa, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a încălcat termenul de efectuare a procedurii administrative, iar în consecință deduce că actul administrativ individual defavorabil este afectat de vicii de legalitate și urmează a fi anulat, inclusiv și pentru acest motiv.

Obiecțiile autorității pîrîte:

10. Prin referința depusă, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ, pentru motivele de fapt și de drept indicate în aceasta (f.d. 17-24).
11. Iar în acest sens a explicat că la 16 ianuarie 2025 Inspectoratul pentru Protecția Mediului a emis ordinul nr. 33-c din 16 ianuarie 2025, prin care i-a fost aplicată domnului Gheorghe Roșca, șef al Direcției control geologic și resurse funciare din aparatul central al Inspectoratului, sancțiunea disciplinară - **avertisment**, prevăzută de art. 58 lit. a) din Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public

nr.158-XVI din 04.07.2008. Acest ordin a fost adus la cunoștința reclamantului la data de 16.01.2025, fapt pentru ce a semnat.

12. A declarat că actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Ținînd cont că ordinul a fost adus la cunoștință la data de 16.01.2025, în opinia sa, termenul de 30 de zile a fost epuizat la data de 15.02.2025, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă tardiv la data de 17.02.2025. Așadar, în opinia sa, instanța urmează a declara acțiunea inadmisibilă, fiind depusă cu omiterea termenului de 30 de zile.
13. A punctat că urmare a examinării raportului din 06 septembrie 2024 a dlui *****, șef adjunct Inspectorat, coroborate cu explicațiile funcționarilor publici, precum și cu materialele cauzei, s-a constatat că la 04 septembrie 2024, în cadrul Direcției control geologic și resurse funciare s-a produs un conflict între dl Roșca Gheorghe, șeful Direcției sus-menționate și dl *****, inspector principal din cadrul aceleiași direcții. Din motive necunoscute cei doi angajați s-au luat la pumni și s-au numit cu cuvinte necenzurate în timpul orelor de muncă în incinta Inspectoratului, în biroul nr.717.
14. A notat că prin aceste fapte, Roșca Gheorghe a încălcat obligațiile generale ale funcționarului public prevăzute de Legea nr. 158/2008, respectiv normele de conduită profesională stabilite la art. 22 alin. (1) lit. f). În calitate de șef de direcție, dl Gheorghe Roșca nu a asigurat respectarea normelor de conduită de către funcționarii din subordine, încălcând obligațiile specifice funcției de conducere.
15. A comunicat că, de către reclamant au fost încălcate și prevederile Codului de etică și deontologie al funcționarului public din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, care impun respectarea disciplinei de serviciu, promovarea respectului reciproc, protejarea imaginii instituției și interzic folosirea unui limbaj indecent sau vulgar în relațiile de serviciu, motiv pentru care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment.
16. În ceea ce privește aspectele de nelegalitate invocate de reclamant, a subliniat că Inspectoratul a respectat toate procedurile legale la cercetarea disciplinară a funcționarului public, aplicarea sancțiunii disciplinare, în acestea fiind descrise circumstanțele de fapt și de drept, care au dus la emiterea ordinului contestat.
17. A concluzionat că ordinul emis este legal, conține motivarea de drept și de fapt, corespunde cerințelor unui act administrativ, iar alegațiile invocate de reclamant sunt neîntemeiate, deoarece acestea sunt bazate pe prevederi ale unei norme generale, însă litigiul este reglementat de norme juridice speciale.

18. **În ședință de judecată**, reclamantul Roșca Gheorghe și avocatul acestuia, Alexandru Bot a solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept invocate.
19. **În ședință de judecată**, reprezentantul autorității pîrîte, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, dl ***** a solicitat respingerea acțiunii, potrivit motivelor de fapt și de drept incluse în referința depusă.

Aprecierea instanței de judecată:

20. Audiind participanții la proces și studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă și pasibilă admiterii din următoarele considerente :
21. Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, *autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.*
22. Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, *instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.*
23. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește: *acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.*
24. Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:
    I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau

altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;

II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;
IV. respectarea procedurii prealabile;
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

25. Din acțiunea depusă rezultă că la 16.01.2025 de către șeful Inspectoratului pentru Protecția Mediului a fost emis ordinul nr.33-c cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment dlui Roșca Gheorghe (f.d. administrativ 38). Aici din start necesită a fi elucidată întrebarea privind data emiterii ordinului contestat, or reclamantul a indicat în acțiune că ordinul contestat datează cu 16.01.2024, în acest sens fiind anexată o copie a acestuia. În ședința de judecată reprezentantul pârâtului a explicat că, indicarea datei ordinului 16.01.2024 este o eroare mecanică, data ordinului de fapt fiind 16.01.2025, în acest sens prezentând ordinul nr. 33-c cu data de 16.01.2025 cu conținut identic cu actul prezentat de reclamant.
26. Ordinul nr. 33-c a fost adus la cunoștința reclamantului în aceeași zi, la 16.01.2025, fapt ce se confirmă prin semnătura acestuia, aplicată pe ultima pagină a documentului (f.d. administrativ 38).
27. Nefiind de acord cu acest ordin, la 17.02.2025 reclamantul a depus prezenta acțiune în instanța de judecată. (f.d. 5 – 9).
28. Prin acțiunea formulată, Roșca Gheorghe a solicitat: anularea ordinului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare. Astfel, Roșca Gheorghe a formulat o acțiune în contestare.
29. Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, *actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.*
30. Potrivit art. 11 alin. (1) Cod administrativ, *actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care*

resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

31. Prin prisma normelor de drept citate, ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare este act administrativ individual, emanând de la o autoritate publică, reprezentând o măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual ce vizează raporturile de serviciu dintre Inspectoratul pentru Protecția Mediului, în calitate de angajator și Roșca Gheorghe, în calitate de salariat.
32. Totodată, în sensul art.10 și art.11 Cod administrativ, ordinul Inspectoratului de Stat al Muncii nr.33-c din 16 ianuarie 2025 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare reprezintă un act administrativ individual defavorabil reclamantului, or, prin acest act se aduce atingere drepturilor și intereselor legitime ale reclamantului.
33. Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art.191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.
34. Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, instanța de judecată va reține următoarele:
35. Conform art. 208 alin.(1) Cod administrativ, *până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.*
36. În conformitate cu art.19 Cod administrativ, *cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.*
37. Potrivit art. 162 alin. (1) Cod administrativ, *procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Alin. (3) al articolului citat statuează că cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.*
38. Conform art. 163 Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei; b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială; *c)legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată*.
39. Instanța de judecată constată că actul administrativ contestat de reclamant a fost emis în temeiul Legii privind funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008.

40. Potrivit art.60 alin.(4) din acest act normativ, actul administrativ de sancţionare disciplinară poate fi atacat de către funcţionarul public în instanţa de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.
41. Totodată, cu referire la prevederile art. 209 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată reiterează că ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Roșca Gheorghe datează cu 16 ianuarie 2025, iar acțiunea în contencios administrativ a fost depusă la data de 17 februarie 2025, care a fost o zi de luni.
42. Întrucât termenul legal de 30 de zile prevăzut de art. 209 alin. (1) din Codul administrativ se calculează începând cu ziua următoare emiterii și comunicării ordinului contestat, iar ultima zi a termenului a coincis cu o zi nelucrătoare, depunerea cererii în ziua de luni, 17 februarie 2025 atestă respectarea termenului de adresare în instanța de contencios administrativ.
43. Din aceste motiv, urmează a fi respinse ca neîntemeiate alegațiile autorității pîrîte că instanța urmează a declara acțiunea inadmisibilă din motiv că ar fi depusă cu omiterea termenului de 30 de zile.
44. Drept consecință a celor reținute, instanța de judecată apreciază că acțiunea este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului, astfel acțiunea este admisibilă.

În privința fondului acțiunii în contenciosul administrativ prin prisma actelor dosarului, a argumentelor părților și a normelor legale incidente, instanța de judecată reține următoarele:

45. În ședința de judecată s-a constatat că reclamantul Roșca Gheorghe deține funcția de șef Direcție control geologic și resurse funciare, aparatul central al Inspectoratului pentru Protecția Mediului.
46. La data de 06 septembrie 2024 șeful adjunct al Inspectoratului pentru Protecția Mediului, dl ***** a înregistrat un raport privind fapte pretins săvîrșite la 04 septembrie 2024, în biroul nr.717 al Inspectoratului pentru Protecția Mediului (f.d. administrativ 1).
47. La data de 01 octombrie 2024 reclamantul Roșca Gheorghe a depus explicații în adresa Comisiei de disciplină cu privire la incidentul din 04.09.2025 (f.d. administrativ 19-20).
48. La 16 ianuarie 2025 Inspectoratul pentru Protecția Mediului a emis ordinul nr. 33-c

din 16 ianuarie 2025, prin care i-a fost aplicată domnului Gheorghe Roșca, șef al Direcției control geologic și resurse funciare din aparatul central al Inspectoratului, sancțiunea disciplinară a avertismentului, prevăzută de art. 58 lit. a) din Legea nr.158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public.

49. Potrivit acestui ordin, reclamantul a fost sancționat pentru următoarele: *„În contextul examinării multiaspectuale a raportului din 06 septembrie 2024 a dlui *****, șef adjunct Inspectorat, confirmate cu explicațiile funcționarilor publici, precum și cu materialele cauzei, s-a constatat că la 04 septembrie 2024, în cadrul Direcției control geologic și resurse funciare s-a produs un conflict între dl Roșca Gheorghe, șef Direcție sus-menționate și dl *****, inspector principal din cadrul aceleiași direcții, din motive necunoscute cei doi angajați s-au luat la pumni și s-au numit cu cuvinte necenzurate în timpul orelor de muncă în incinta Inspectoratului, în biroul nr.717.”*
50. Temei de drept pentru a emite acest ordin au servit prevederile art. 22 alin. (1) lit. f) din Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04 iulie 2008 și prevederile din Codul de conduită a funcționarului public.
51. Exercitând controlul judecătoresc al actului administrativ contestat, din perspectiva argumentelor participanților la proces, în limitele obiectului acțiunii, precum și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța conchide că aplicabile speței sunt următoarele prevederi legale:
52. În conformitate cu prevederile art. 201 din Codul muncii, *disciplina muncii reprezintă obligaţia tuturor salariaţilor de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convenţiile colective, cu contractele colective şi cu cele individuale de muncă, precum şi cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unităţii*.
53. Potrivit art. 202 din Codul muncii, *disciplina de muncă se asigură în unitate prin crearea de către angajator a condiţiilor economice, sociale, juridice şi organizatorice necesare prestării unei munci de înaltă productivitate, prin formarea unei atitudini conştiente faţă de muncă, prin aplicarea de stimulări şi recompense pentru munca conştiincioasă, precum şi de sancţiuni în caz de comitere a unor abateri disciplinare.*
54. În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcționarului public nr.158 din 04 iulie 2008, *prezenta lege reglementează regimul general al funcţiei publice, statutul funcționarului public, raporturile juridice dintre funcționarii publici şi autoritățile publice, precum şi alte raporturi ce decurg din acestea.*

55. În corespundere cu art.5 din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcționarului public nr.158 din 04 iulie 2008 *serviciul public se bazează pe principiile egalității şi nondiscriminării, legalității, profesionalismului, transparenței, imparțialității, independenței, responsabilității, stabilității şi loialității*.
56. Potrivit art. 56 din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr.158 din 04.07.2008 *pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu, a normelor de conduită, pentru îndeplinirea nesatisfăcătoare a sarcinilor, pentru pagubele materiale pricinuite, pentru contravenţiile sau infracţiunile săvârşite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuţiilor funcţiei, funcţionarul public poartă răspundere disciplinară, civilă, administrativă, penală, după caz*.
57. În conformitate cu art. 57 din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr.158 din 04.07.2008, *constituie abateri disciplinare: a) nerespectarea programului de muncă, inclusiv absenţa sau întîrzierea nemotivată la serviciu ori plecarea înainte de termenul stabilit în program, admisă în mod repetat; c) intervenţiile în favoarea soluţionării unor cereri în afara cadrului legal; d) nerespectarea cerinţelor privind păstrarea secretului de stat sau a confidenţialităţii informaţiilor de care funcţionarul public ia cunoştinţă în exerciţiul funcţiei; e) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile şi atribuţiile de serviciu, precum şi dispoziţiile conducătorului; f) neglijenţa, tergiversarea şi/sau îndeplinirea nesatisfăcătoare în mod repetat a sarcinilor; g) acţiunile care aduc atingere prestigiului autorităţii publice în care activează; h) încălcarea normelor de conduită a funcţionarului public; i) desfăşurarea în timpul programului de muncă a unor activităţi cu caracter politic specificate la art.15 alin.(4); j) încălcarea prevederilor referitoare la obligaţii şi restricţii stabilite prin lege; k) încălcarea regulilor de organizare şi desfăşurare a concursului, a regulilor de evaluare a performanţelor profesionale ale funcţionarilor publici, inclusiv nerespectarea şi/sau refuzul îndeplinirii obligaţiilor aferente procedurii de evaluare a performanţelor profesionale ale funcţionarului public; l)alte fapte considerate ca abateri disciplinare în legislaţia din domeniul funcţiei publice şi funcţionarilor publici sau în legile speciale; m) încălcarea regulilor şi rigorilor procedurale cu privire la iniţierea, desfăşurarea şi înregistrarea controlului de stat asupra activităţii de întreprinzător; n) nerespectarea prevederilor art.7 alin.(2) din Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale.*
58. În acord cu prevederile art. 58 alin. (1) din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr.158 din 04.07.2008, *pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcţionarului public îi pot fi aplicate următoarele sancţiuni*

disciplinare: ***a) avertisment;*** *b) mustrare; c) mustrare aspră; d) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcţie în decursul a doi ani; e) retrogradare într-o funcţie publică de nivel inferior, fie din aceeaşi categorie, fie dintr-o categorie inferioară, şi/sau retrogradare în gradul de calificare; f) destituire din funcţia publică*.

59. Potrivit art.59 din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr.158 din 04.07.2008 *(1) Sancţiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie. (2) Sancţiunile disciplinare se aplică în termen de 12 luni de la data săvârşirii abaterii, cu excepţia sancţiunii disciplinare în cazul emiterii de către Curtea de Conturi a opiniei contrare sau în cazul imposibilităţii exprimării opiniei asupra situaţiei financiare a autorităţii/instituţiei bugetare şi cu excepţia sancţiunii disciplinare pentru încălcarea legislaţiei cu privire la declararea averii şi intereselor personale, la soluţionarea conflictelor de interese şi la regimul juridic al incompatibilităţilor şi restricţiilor, care se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data rămînerii definitive a actului prin care se constată săvîrşirea abaterii disciplinare. (3*) ***Sancţiunea disciplinară specificată la art.58 lit.a) se aplică în termen de o lună*** *de la data constatării săvârşirii abaterii, după examinarea explicaţiei scrise privind abaterea săvârşită de către funcţionarul public.*
60. În raport cu cele expuse, instanța evidențiază faptul că legalitatea și temeinicia unui act administrativ, vizează mai multe aspecte, între care respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea întocmai a cadrului legal ce guvernează raportul juridic litigios.
61. Verificînd legalitatea ordinului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Roșca Gheorghe, prin prisma acestor aspecte se atestă că prima dimensiune a legalității actului administrativ contestat, care se circumscrie respectării competenței, nu este afectată de vicii.
62. Or, potrivit art.59 din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr.158 din 04.07.2008 *(1) Sancţiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie.* Ordinul contestat a fost emis de către șeful Inspectoratului pentru Protecția Mediului, angajatorul dlui Roșca Gheorghe.
63. În ceea ce privește respectarea procedurii la emiterea ordinului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 instanța de judecată reiterează art.58 lit. a) din Legea nr. 158/2008 prevede sancțiunea disciplinară a avertismentului, iar alin. (3) al aceluiași articol stabilește imperativ că sancțiunile

disciplinare se aplică *în termen de o lună de la data constatării săvârşirii abaterii, după examinarea explicaţiei scrise privind abaterea săvârşită de către funcţionarul public*.

64. În acest sens instanța notează că pretinsa abatere a fost sesizată la data de 06.09.2025, odată cu întocmirea raportului șefului adjunct al Inspectoratului, în timp ce explicațiile reclamantului Roșca Gheorghe datează cu 01 octombrie 2024. (f.d.a.1)
65. Din procesul-verbal al ședinței Comisiei de disciplină din 12.09.2024, privind examinarea preliminară a raportului menționat *supra* , se constată că a avut loc examinarea preliminară a raportului și s-a încredințat secretarului Comisiei de disciplină ***** și dnei ***** efectuarea anchetei de serviciu pe cazul raportat. (f.d.a. 2-3)
66. Prin actul denumit ”Ancheta de serviciu” din 13.09.2025, semnat de persoanele desemnate cu efectuarea anchetei de serviciu, în urma cercetării efectuate s-a constatat că acțiunile reclamantului reprezintă abateri disciplinare și s-a propus ca acestea să fie cercetate suplimentar de Comisia de disciplină. (f.d.a. 21-23)
67. Potrivit procesului-verbal al Comisiei de disciplină din 29.10.2024, membrii comisiei, au constatat că faptele cercetate în ancheta de serviciu constituie abatere disciplinară pentru care s-a decis înaintarea către conducerea instituției a propunerii aplicării față de reclamant a unei sancțiuni disciplinare sub formă de avertisment. (f.d.a. 26-36)
68. Prin Ordinul nr. 33-c din 16.01.2025 ”Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Roșca Gheorghe”, reclamantului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment. (f.d.a. 37-38)
69. Urmare datelor descrise, instanța reține că Ordinul de sancționare a fost emis peste termenul legal de o lună prevăzut de art.59 alin. (3) din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr.158 din 04.07.2008.
70. În urma analizei coroborate a situației de fapt stabilite și a cadrului normativ incident, instanța reține că, deși faptele imputate reclamantului Roșca Gheorghe, astfel cum au fost descrise în actul administrativ contestat, pot fi subsumate noțiunii de abatere disciplinară în sensul art.57 lit.g) și h) din Legea nr.158/2008, simpla constatare a existenței unei posibile abateri nu este suficientă pentru a valida legalitatea sancțiunii aplicate.
71. Or, în materia răspunderii disciplinare a funcționarilor publici, respectarea strictă a procedurii și a termenelor legale nu reprezintă o formalitate lipsită de substanță, ci o garanție esențială a legalității, securității raporturilor de serviciu și a dreptului la apărare al funcționarului public. Nerespectarea acestor exigențe atrage nulitatea

actului administrativ sancționator, independent de gravitatea sau realitatea faptei imputate.

72. Instanța constată că, potrivit art.59 alin.(3) din Legea nr.158/2008, sancțiunea disciplinară a avertismentului se aplică în termen de o lună de la data constatării săvârșirii abaterii, după examinarea explicației scrise a funcționarului public. Din actele dosarului rezultă fără echivoc că abaterea pretinsă a fost constatată cel târziu la data de 06 septembrie 2024, prin raportul șefului adjunct al Inspectoratului pentru Protecția Mediului, iar explicațiile reclamantului au fost depuse la 01 octombrie 2024.
73. Cu toate acestea, ordinul de sancționare a fost emis abia la data de 16 ianuarie 2025, depășindu-se în mod vădit termenul imperativ de o lună prevăzut de lege. Derularea unor proceduri interne suplimentare, precum efectuarea anchetei de serviciu sau examinarea cauzei de către Comisia de disciplină, nu poate justifica prelungirea termenului legal expres stabilit de legiuitor, întrucât acesta are caracter imperativ și nu este susceptibil de suspendare sau întrerupere în lipsa unei prevederi legale exprese.
74. Prin urmare, instanța reține că emiterea ordinului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 peste termenul legal constituie o încălcare esențială a procedurii disciplinare, de natură să afecteze însăși legalitatea actului administrativ contestat. O asemenea încălcare nu poate fi acoperită ulterior și nici relativizată prin invocarea oportunității sancțiunii sau a interesului autorității publice de a menține disciplina internă.
75. În consecință, instanța concluzionează că ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 este lovit de nelegalitate sub aspect procedural, fiind emis cu încălcarea termenului legal imperativ de aplicare a sancțiunii disciplinare. Această nelegalitate este suficientă, prin ea însăși, pentru a atrage anularea actului administrativ contestat, fără a mai fi necesară examinarea aprofundată a proporționalității sancțiunii sau a temeiniciei de fond a acuzațiilor disciplinare.
76. Astfel, instanța apreciază că acțiunea reclamantului Roșca Gheorghe este întemeiată sub aspectul încălcării procedurii disciplinare, urmând a fi admisă, cu consecința anulării ordinului contestat ca act administrativ individual emis cu nerespectarea exigențelor legale imperative.
77. Instanța reține că, în cadrul controlului judecătoresc exercitat asupra actului administrativ contestat, verificarea se limitează la aspectele de legalitate ale acestuia, fără a viza oportunitatea ori aprecierea de fond a măsurii dispuse de autoritatea publică. În speță, constatarea depășirii termenului legal imperativ prevăzut de art.59 alin.(3) din Legea nr.158/2008 pentru aplicarea sancțiunii

disciplinare reprezintă un viciu procedural esențial, de natură să afecteze însăși valabilitatea actului administrativ individual emis.

78. În asemenea circumstanțe, instanța apreciază că autoritatea publică a fost decăzută din dreptul de a aplica sancțiunea disciplinară, pierzând competența temporală de a emite actul sancționator. Ca urmare, controlul judecătoresc nu mai poate fi extins asupra examinării temeiniciei faptelor imputate, a proporționalității sancțiunii ori a conduitei reclamantului, întrucât existența viciului procedural constatat este suficientă pentru a atrage nelegalitatea actului administrativ contestat.
79. Prin urmare, instanța concluzionează că ordinul atacat a fost emis cu încălcarea unei condiții legale imperative privind termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare, motiv pentru care, în limitele controlului de legalitate, se impune anularea acestuia, fără a fi necesară analizarea celorlalte motive invocate în susținerea acțiunii.

Cheltuieli de judecată

80. Conform art. 82 din Codul de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.
81. În corespundere cu art. 84 alin. (1) din Cod de procedură civilă taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atît în primă instanţă, cît şi în căile de atac, în temeiul legii.
82. Potrivit art.2 alin.(1) al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum şi pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atît în primă instanţă, cît şi în căile de atac.
83. Prin Hotărîrea Curţii Constituţionale nr.20 din 26.09.2024 s-a declarat neconstituțional textul „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amînare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege” din teza întîi şi textul „şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul” din teza a doua a articolului 2 alineatul (2) din Legea taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023 şi textul „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amînare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023” din teza întîi şi textul „şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul” din teza a doua a articolului 84 alineatul (4) din Codul de procedură civilă.
84. În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional

părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

85. Raportînd circumstanţele de fapt stabilite la normele menţionate, judecătorul reține că solicitarea cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată pentru taxa de timbru în mărime de 200,00 lei este întemeiată și urmează a fi admisă. Or, acestea urmează a fi restituite părţii care a avut cîştig de cauză.
86. Totodată, potrivit art.96 alin.(1) Cod Procedură Civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
87. În prezentul proces reclamantul a fost asistat de avocatul Alexandru Bot, r în baza mandatului anexat la dosar (f.d. 29) și drept cheltuieli de asistență juridică a fost prezentat Bonul de plată seria DAA nr. 43696134 din 04.07.2025, ce confirmă achitarea sumei de 6 000 lei (f.d. 70).
88. Din acest motiv, se încasează de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului în beneficiul lui Roșca Gheorghe suma de 6000 (șase mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.
89. în conformitate cu art. 224 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite acțiunea de contencios administrativ înaintată de Roșca Gheorghe către Inspectoratul pentru Protecția Mediului cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se anulează ordinul Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.33-c din 16 ianuarie 2025 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Roșca Gheorghe.

Se încasează de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului în beneficiul lui Roșca Gheorghe taxa de timbru în mărime de 200 lei (două sute lei).

Se încasează de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului în beneficiul lui Roșca Gheorghe suma de 6000 (șase mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Rîșcani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Irina Maxim